

Bakgrund

Kalmarsundskommissionen bildades när övergödningen konsekvenser blev påtagliga och allmänheten började engagera sig för att förbättra situationen. Kustmiljögrupper bildades och även politiker, universitet, LRF och länsstyrelsen insåg att vi behövde arbeta gemensamt för att bäst kunna vända trenden i dessa gränsöverskridande kust och havsmiljöfrågor. Tillsammans blev vår röst starkare och Kalmarsundskommissionen blev kända för att vara ledande i Sverige på praktiskt kustmiljöarbete. Med spaden i handen, akademien i ryggen, lantbrukare med sig och nya lösningarna i tanken har Kalmarsundskommissionen blivit en pålitlig kraft för konkreta insatser som gör skillnad för Östersjön. Därför har stor del av de medel som finns för att arbeta med frågorna lokaliserats till vår region. Dessutom är vår nationella påverkan i frågan stor då Kalmarsundskommissionen tillsammans med en handfull kommuner i det av oss initierade Östersjö Initiativet ofta i dag konsulteras när HaV och andra myndigheter tar fram nationella dokument, styr och regelverk och bidragsformer ska tas fram.

Det är viktigt att samordna åtgärdsprojekt och bidrags ansökningar men den största vinningen med Kalmarsundskommissionen är att vi själva får vara med och sätta agendan på den nationella spelplan som sätter förutsättningarna på vårt dagliga kustmiljöarbete i form av regelverk och projektfinansieringar.

Syfte

Kalmarsundskommissionen har till uppgift att aktivt driva samarbete kring kustmiljö, vatten och Östersjöfrågor mellan kustkommunerna i Kalmar län. *Det är de lokala åtgärderna som är grunden i KSK:s arbete, och att det är med hjälp av detta som vi sedan även kan arbeta på den nationella arenan.*

Kalmarsundskommissionen ska bidra till ökad takt i genomförandet av vattenvårdsåtgärder, bidra till hållbar blå tillväxt och marknadsföra ingående organisationer på ett sätt som bidrar till större satsningar på Kalmar län i nationella och internationella havsmiljöprojekt.

Utgångspunkten är att ligga i framkant och göra mer än det som lagen kräver. Kommissionens slogan är "vi ska ta vår del" och syftar på Baltic Sea Actions Plan som är ett program för att uppnå god status i Östersjön framtaget av Helcom.

Organisation

I nätverket ingår kustkommunerna och Regionförbundet i Kalmar län, Linnéuniversitetet, LRF sydost, vattenråd och ideella kustmiljögrupper och nyligen adderades även tre representanter från näringslivet.

Styrgruppen består av politiska representanter och chefer från de ingående kommunerna samt representant från vattenråden, LNU, LRF och RFKL och näringslivet. Styrgruppen fattar beslut om verksamheten. Beslut fattas i konsensus baserat på material från samordningsgruppen och sekretariat.

Samordningsgruppen består av projektledare från ingående organisationer, kommunernas vattenrådssamordnare och ordföranden från vattenråd och ideella kustmiljögrupper. Ovanstående bjuds in enligt sändlista, men samordningsgruppen är också öppen för nya medlemmar.

Kalmarsundskommissionen har ett sekretariat men ingen budget för övrig verksamhet. Medlemskap är frivilligt och deltagandet sker på årsbasis. De åtgärder som genomförs bekostas genom externa projektanslag och miljöinvesteringsmedel i kombination med ingående organisationers och privata aktörers medfinansiering.

Verksamhetsplan 2016

Syftet med Kalmarsundskommisionen uppnås främst genom följande typer av insatser:

- Regelbundna möten för samordning och samsyn (minst 1 möte / halvår för både styr- samordningsgrupp vardera)
- Fånga upp pågående aktiviteter hos kommunerna och knyta ihop för uppföljning och informations spridning
- Fånga upp initiativ från vattenråd, näringsliv, Havs -och vattenmyndigheten, länsstyrelsen och andra aktörer som vill arbeta för en bättre kustmiljö
- Initiera och samordna kommunövergripande ansökningar med externa finansieringsmöjligheter
- Påverka regelverk och målbeskrivningar för att bäst gynna kustmiljöarbetet
- Medverka i Östersjö Initiativet för att på en nationell arena kunna påverka vår omgivning och ytterligare stärka vår position inom kustmiljöarbetet.

Externfinansierade projekt är en bra morot för att få igång åtgärder. Viktigt är att Kalmarsundskommisionens inriktning och VP ska bestämma vilken typ av projekt som söks, inte tvärtom. Den aktör som vill gå med i ett projekt bör ha möjlighet till medfinansiering i tid och/eller pengar.

Verksamheten 2016:

Eftersom det i verksamheten ingår att "fånga bollar" med viss oförutsägbarhet, ska nedanstående förslag på aktiviteter ses som just förslag. Om det under året dyker upp möjligheter som gynnar Kalmarsundskommisionens syfte mer än de nedan föreslagna, kan de efter avstämning med styrgruppen bytas ut mot andra, liknande aktiviteter.

1. **Bedriva aktivt lobbyarbete och bygga upp kunskap inom exempelvis:**
 - bidrag för återförsel av näringsämnen från havet
 - möjlighet till utökad VA-taxa för åtgärdsarbete för ett friskare Kalmarsund
2. Vid erhållande av LIFE projektet EUTROBALT ska verksamhet inom KSK fokusera på
 - kunskapsbyggande inför havsplanering
 - strategi för blå tillväxt, utveckla verksamhet för att fungera som **en innovationsmiljö** där nya idéer skapas och sprids för en hållbarare kustmiljö. Utveckla samverkan mellan forskning och entreprenörskap för att skapa ny teknik och nya processer som förbättrar Kalmarsund och samtidigt skapar nya jobb.
 - Beräkna kostnadseffektiva åtgärder enligt Boston Consulting Groups modell där man regionsvis tar fram underlag på vilka åtgärder som på ett övergripande plan kan anses göra mest nytta i olika områden.
 - Utveckla metod för torkning av skördade musslor för att möjliggöra produktion av foder.
 - Delta i nationella nätverket Östersjö Initiativet
3. **Följa bidragsutlysningar inom EU, privata och statliga medel för att finna finansieringsmöjligheter till vår verksamhet. Stödja och koordinera gemensamma projekt**

2016 jobbar vi för följande kommunövergripande projektansökningar, som ska genomföras i samverkan om de beviljas:

- Koordinera en större gemensam ansökan med syfte att minska närsaltstillförseln till Kalmarsunds genom riktat arbete mot markägare och åtgärder i jordbrukslandskapet. Ansökan ska ta sin utgångspunkt i Västerviks Gamlebyviks-projekt samt tidigare ansökningar för att göra allting rätt på ett ställe. Bidrag kan sökas ur LOVA, Baltic 2020 eller liknande. Ansökningsarbetet kan även pågå 2017 beroende på vilka medel som erhålls.
- Koordinera gemensamma projekt inom
 - "dennis paketet"-uppskalning av gamlebyviken, LOVA, baltic2020, miljöinvesteringar
 - fiskeodling, RAS, EHFF
 - innovativa åtgärder inom dagvatten, fortsättning MOMENT , strukturfonden(regionförbundet koordinator)
- LOVA: Samordna kommun-möte med länsstyrelsen inför varje ny omgång. Inför varje sök omgång informera, samordna och stimulera regionöverskridande ansökningar.
- Nya möjligheter inom Lokala utvecklingsprogram med Leader metoden, ansökningar öppnar i januari, bjuda in och informera för de olika leaderområdena.

Inlämnade projekt:

- Fortsättning på Östersjöinitiativet. Följa och medverka i LIFE-ansökan EUTROBALT. Medverka i Baltic Sea Round Table.
- Baltic Blue Growth, följa och informera om projektet
- Water Nets, följa och informera om projektet

Eftersom Kalmarsundskommissionen inte har något organisationsnummer måste ansökningar utgå från någon befintlig organisation. Vi arbetar bara för projekt som genomförs av aktörer från mer än en kommun.

Kalmarsundskommissionens fokus är att genomföra praktiskt åtgärdsarbete med insatser som stärker kalmarsunds hälsa och ekologiska status. För detta arbete är ideella krafter, markägare och boende i området grundläggande för att denna typ av arbete ska kunna bedrivas. Kalmarsundskommissionen kommer fortsatt prioritera projekt som inkluderar och stimulerar dessa eldsjälar som är våra bästa ambassadörer och hälsoförbättrare för en ren Östersjö.

4. Utbyta och sprida information och kunskap

Internt:

Uppdrag:

- 4 möten per år med samverkansgrupp och styrgrupp
- Arrangera en årlig "kustmiljöturné". Uppskattad extern budget: 50 000 kr

Följande idépool är exempel på områden som samordnaren kan omvärldsbevaka och sprida kunskap om internt inom gruppen:

Projekt områden

- latrintömning från kryssningsfartyg
- microplaster och miljögifter

Verksamhetsplan 2016

- åtgärder inom lantbruket som både stärker skördar och minskar läckage av näringsämnen ex reglerbar dränering strukturkalkning etc
- stärka de ideella grupperna
- involvering av näringslivet

Ansökningställen

- Race for the baltic (Zennström)
- Baltic 2020
- Landsbygdsprogrammet

Övergripande frågeställningar:

- Vilka åtgärder är kostnadseffektiva? (life, nästa år)
- Vilka pengar finns att söka?
- Vilka utsläpp har vi?
- Hur går vi från pilotprojekt till fullskala?
- Vilka projekt har nytta av att söka tillsammans för att kunna landa större projekt
- Vilka investeringstunga satsningar pågår inom vårt område som är möjliga att växla upp både finansieringsmässigt och ambitionsmässigt med hjälp av EU-stöd?

Externt:

Förslag på aktiviteter:

- Medverka genom ÖI vid Östersjöveckan i Almedalen eller liknande.
- Medverka vid Kalmarsundsveckan
- Medverka i externa konferenser efter förfrågan exempelvis genom havsmiljöinstitutet eller HaV.

Syfte:

- Kalmarsundskommissionen ska genom sitt etablerade och växande kontaktnät serva myndigheter och påverka regelverk och beslutsfattare med konkreta underlag för klokare beslut mot en hållbar utveckling.
- Öka den lokala kunskapen om oss som organisation och pionjärer på samverkan över kommungränserna genom exempelvis ökade kontakter mot media.

Preliminär tidplan för aktiviteter i Kalmarsundskommissionen

2015	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Projektansökningar												
LOVA												
Nya Leader												
Baltic 2020												
Dagvatten strukturfonder?												
Väntande projekt												
Östersjöinitiativet												
Baltic Blue Growth												
Water nets												

Verksamhetsplan 2016

Informationsinsatser													
Kustmiljöturné													
Hållbarhetsdagarna													
Östersjöveckan, Almedalen													
Havsmiljöinstitutet													
Möten styrgrupp													
Möten samverkansgrupp													
Stödja arbetsgrupper													
Lobby													